

Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sosyo- Ekonomik ve Kültürel Yapısı

Ali ÖZEL*

Özet:Bu çalışmada; Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin sosyo-ekonomik ve kültürel yapılarını ortaya çıkararak onların problemlerine çözüm önerileri getirilmeye çalışılmıştır. Bunun için Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde okuyan 363 öğrenciye 10 sorudan oluşan bir anket çalışması uygulanmıştır. Bu anket sorularında; öğrencilerin Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesini tercih etme sebepleri, nerede ikamet ettikleri, maddi ihtiyaçlarını ne şekilde temin ettikleri, buraya hangi bölge ve illerden geldikleri, ailelerinin yanına ne kadar sıklıkla gidip geldikleri, okudukları ilin halkı ve sınıf arkadaşları ile uyumları, mesleğe bakış açıları ve gelecekte ümitli mi yoksa kaygılı mı oldukları, tespit edilmeye çalışılmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin tercihlerini meslek saygınlığı ve mesleğe karşı olumlu tutum beslemelerinin etkilediği ; barınma, ulaşım, burs ve çevreye uyum problemleri yaşadıkları; alan içi istihdam endişesi taşıdıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Fakültesi, Sosyo-ekonomik düzey, Kültürel yapı

A View on The Socio-Economic and Cultural Background of The Students at Dumlupınar University Education Faculty

Abstract:In this study, it was tried to find out the socio-ekonomik status and the cultural backgrounds of the students attending Dumlupınar University Education Faculty and to come up with solutions for their problems. For that, 363 students at Dumlupınar University Education Faculty were given a questionnaire of 10 questions. With these questions, it was tried to find out the reasons why the students preferred the mentioned university and faculty, the places they dwell , the ways they meet their economic needs, the regions and the cities they come from, the frequency of visiting their families, their harmony with Kutahya people and classmates, opinions about the teaching profession and whether they are optimistic or worried about the future. As a result, it was found out that the prestige of the profession and their having positive attitudes towards teaching profession had an influence on their preferences, that they have dwelling, transportation, scholarship and adaptation to the problems regarding environment and they are worried about in-field employment.

Key words: Education Faculty, Socio-ekonomik status, Cultural structure.

GİRİŞ

Günümüzde hızlı bir teknolojik ve bilimsel değişme süreci yaşanmaktadır. Bilim ve teknolojiye bu değişmelerin sosyal, ekonomik ve kültürel yapıya yansımaları kaçınılmaz gözükmektedir. Bu gelişmelerin etkilediği bir diğer alan kuşkusuz eğitimidir.

* Yrd.Doç.Dr., Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü

Bu değişme ve gelişmelere paralel olarak eğitimin çeşitli aşamalarında birtakım sorunlarla karşı karşıya kalınmaktadır. Yükseköğretimde, öğrencilerin öğrenim yaşantıları boyunca birçok zorlukla karşılaştıkları bilinmektedir. Bireyin biyo-psiko-sosyal bütünlüğünü en iyi şekilde gerçekleştirebilmesi için, onun gençlik döneminde karşılaştığı bu sorunları anlamak ve bu sorunlara uygun çözüm yolları bulmak gerekir. Bu sorunlara çözüm bulmada en güvenilir yol eğitimidir. Çünkü, eğitim yoluyla, plan ve program dahilinde bireyin davranışları amaçlanan yönde değiştirilebilir, bireyde davranış değişikliği kendi yaşantısı yoluyla gerçekleştirilebilir. Diğer bir ifade ile eğitim bireyin farklılaşmasının bir aracıdır.

Üniversite ortamında, çok farklı sosyo-ekonomik ve kültürel ortamdan gelen bireyler etkileşime girerler. Bu süreçte öğrenciler çeşitli uyum problemleriyle karşılaşmaktadırlar. Uyum problemlerini ortadan kaldırmada bireyi yeni yaşantılara sevk edecek olanakların sunulması önemlidir. Bu bağlamda, üniversiteler etkili eğitim ve öğretimi gerçekleştirirken aynı zamanda öğrencilerin sağlık, kültür ve spor yaşantılarını da düzenlemelidir. Bu yolla, toplum çevreye üst düzeyde uyum sağlamış, kendine güvenen, kişiliği gelişmiş, sağlıklı ve mutlu bireyler kazanacaktır.

Bu çalışmada; Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin sosyo-ekonomik ve kültürel yapılarını ortaya çıkararak onların problemlerine çözüm önerileri getirilmeye çalışılmıştır.

YÖNTEM

Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde 202 kız, 161 erkek öğrenci olmak üzere toplamda 363 kişiye anket uygulanmıştır. Anketler uygulanırken sınav döneminde uygulanma imkânı bulunduğu için bu sayı hemen hemen Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesindeki kayıtlı öğrenci sayısı kadardır.

Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde açık olan I. Öğretim İlköğretim bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği I.,II. ve III. ; Sınıf Öğretmenliği I, II, III ve IV. ; Türkçe Bölümü I, II. , III ve Okul Öncesi Öğretmenliği I. sınıf öğrencilerimizin sosyo-ekonomik ve kültürel yapılarını ortaya çıkarmak için, 10 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır.

Bu anket çalışmasının ilk kısmında öğrencilerin DPÜ' yü tercih etme sebepleri üzerinde durulmuştur (Fakültelerini isteyerek mi tercih ettikleri yoksa tercih hatası mı; bölümlerini isteyerek mi tercih ettikleri, bu bölümde okumaktan memnun olup olmadıkları vb.).

II. kısımda; öğrencinin fakültede okurken nerede ikamet ettiği, üniversiteyi okurken maddi ihtiyaçlarını nasıl karşıladığı, okuduğu üniversitenin ailesinin ikamet ettiği yere olan uzaklığı ve ne kadar sıklıkla gidip geldiği gibi konularla ilgili sorular sorulmuştur.

III. kısımda; okuduğu ilin halkına kültürel olarak katkıda bulunup bulunmadığı, okuduğu ilin halkı ve bölümdeki arkadaşları ile uyum sağlayıp sağlamadığı, halkın kendilerine bakışından memnun olup olmadığı; son olarak da fakülteyi bitirdikten sonra karşılaşılabilecek olası problemleri, mesleğe bakış açısı, gelecekle ilgili kaygıları ya da ümitleri, bu ülkeye neler verebilecekleri ile ilgili sorular sorulmuştur

Bu çalışmanın evrenini üniversitelerin Eğitim Fakülteleri; örneklemini ise Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadırlar.

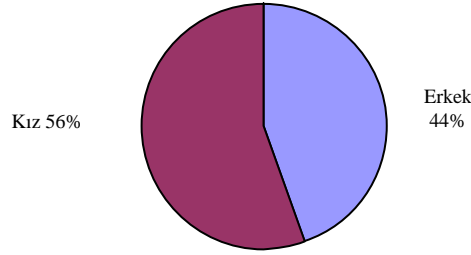
Bulgular

Çalışmaya katılan öğrencilerin bölüm ve ana bilim dallarının öğrenci sayıları Tablo I de gösterilmiştir.

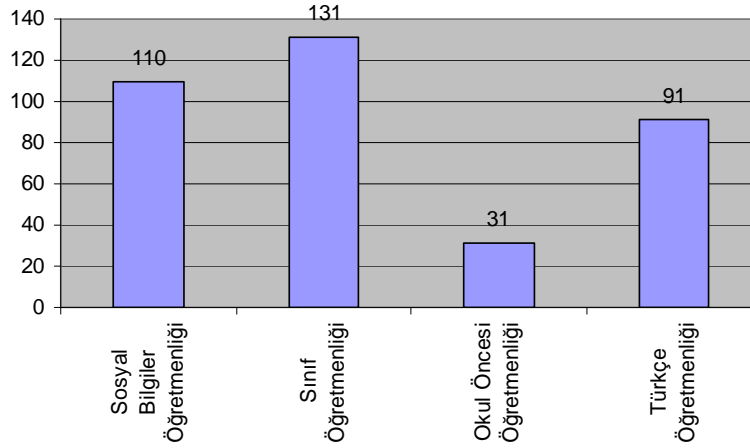
Tablo 1 Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Öğrencilerin Bölümleri, Ana Bilim Dallarını ve Öğrenci Sayıları

İlköğretim Bölümü	Erkek	Kız	Toplam
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği I. sınıf	27	22	49
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği II. sınıf	16	13	29
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği III. sınıf	12	20	32
A.B.D. Toplam	55	55	110
Sınıf Öğretmenliği I. sınıf	22	19	41
Sınıf Öğretmenliği II. sınıf	13	17	30
Sınıf Öğretmenliği III. sınıf	15	13	28
Sınıf Öğretmenliği IV. sınıf	17	15	32
A.B.D. Toplam	67	64	131
Okul Öncesi Öğretmenliği I. sınıf	2	29	31
Bölüm Genel Toplamı	124	148	272
Türkçe Bölümü			
Türkçe Öğretmenliği I. sınıf	15	15	30
Türkçe Öğretmenliği II. sınıf	11	21	32
Türkçe Öğretmenliği III. sınıf	11	18	29
Bölüm Genel Toplamı	37	54	91
FAKÜLTE GENEL TOPLAMI	161	202	363

Şekil 1. a) Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Anket Uygulanan Öğrenci Sayıları Oranları Grafiği (2006–2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

Şekil 1. b) Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Anabilim Dallarındaki Anket Uygulanan Öğrenci Sayıları Grafiği (2006–2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

Anabilim dallarına baktığımızda; Sosyal Bilgiler Öğretmenliği I. ve II. sınıf öğrencilerinde erkek sayısının, III. sınıflardaki kız öğrenci sayısından daha fazla olduğu göze çarpmaktadır. Sınıf öğretmenliğinde de sadece II. sınıfta kız öğrenci sayısı daha fazladır. Okul öncesi öğretmenliğinde ise 31 öğrencinin sadece 2 tanesi erkek öğrencidir. Okul öncesi öğretmenliği öğrencileri ve hocaları ile yapılan görüşmede bunun sebebini sorduğumuzda buna benzer durumun diğer üniversitelerde de var olduğu ve bunun toplumun zihniyetinden kaynaklandığını, okul öncesi öğretmenliği mesleğinin toplumda bir bayan mesleği olarak görüldüğü ifade edilmiştir. Yine bölüm hocaları ve Milli Eğitimdeki öğretmenlerle de yapılan

görüşmelerde bunun çok doğru bir görüş olmadığı, hatta okul öncesindeki erkek öğrencilerin erkek öğretmenleri daha fazla istedikleri, bu durumun ve anlayışın düzeltilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

İlköğretim bölümünün toplamına baktığımızda ise; 272 öğrencinin 148'i kız, 124'i ise erkek öğrencidir. Yani bölümde okul öncesi öğretmenliğinin katkısıyla kız öğrenci sayısı daha fazladır.

Türkçe bölümüne baktığımızda ise; I. sınıfta eşit, II. ve III. sınıflarda ise yine kız öğrenci sayısının fazlalığı göze çarpmaktadır. Toplam 91 öğrencinin 54'ü kız, 37'si ise erkek öğrencidir. Yani her iki bölümde ve fakülte genelinde kız öğrencilerin fazlalığı oldukça dikkat çekici ve Türkiye'nin genel şartları düşünüldüğünde kızların eğitime katılmasından dolayı bir o kadar da sevindiricidir (Aynı durum fakülte öğretim elemanlarında da görülmektedir.33 öğretim görevlisinin 19'u bayan 14'ü ise erkektir).**1- 1- 1- 1- Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesini İsteyerek mi Tercih Ettiniz Sorusu**

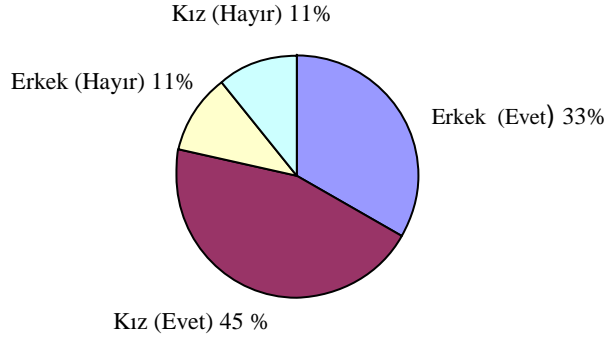
Sosyal Bilgiler öğretmenliğinde okuyan 55 erkek öğrencinin 40 tanesi ve 55 kız öğrencinin 43 tanesi bu soruya evet demiştir. Sınıf Öğretmenliğinde okuyan 67 erkek öğrencinin 53 tanesi, 64 kız öğrencinin de 54 tanesi evet demiştir. Okul Öncesi öğretmenliği öğrencileri ise; 2 erkek öğrencinin 1'i, 29 kız öğrencinin ise 19'u evet demiştir. Türkçe öğretmenliğinde okuyan 37 erkek öğrencinin 27 tanesi, 54 kız öğrencinin ise 47 tanesi evet demiştir.

Bu istatistiklerden de anlaşılacağı gibi öğrencilerin büyük bir çoğunluğu DPÜ Eğitim Fakültesini isteyerek tercih etmiştir. Yani Kütahya şehrinde yaşamayı ve öğrenim görmeyi bilinçli olarak istemiştir.

Tablo 2 Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesini İsteyerek mi Tercih Ettiniz (2006–2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

Bölümler	Kız (Evet)	Erkek (Evet)	Kız (Hayır)	Erkek (Hayır)
Sosyal Bilgiler öğretmenliği	43	40	12	15
Sınıf Öğretmenliği	54	53	10	14
Okul Öncesi Öğretmenliği	19	1	10	1
Türkçe Öğretmenliği	47	27	7	10
TOPLAM	163	121	39	40

Şekil 2. Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesini İsteyerek mi Tercih Ettiniz Grafiği (2006–2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

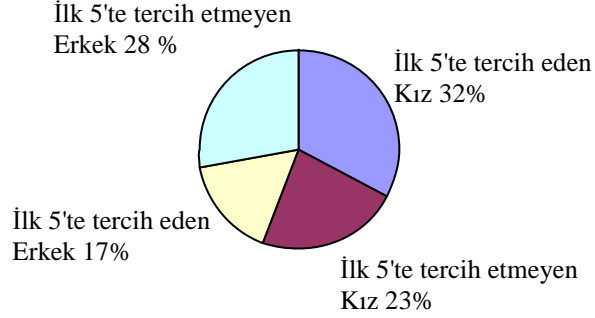
2- Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kaçınıcı Tercihiniz Sorusu

Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerine sorulan Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi kaçınıcı tercihiniz sorusuna cevap olarak Sosyal Bilgiler öğretmenliğindeki 55 erkek öğrencinin içinde 20 tanesinin burasını ilk 5 tercihi içinde bulundurduğu, 55 kız öğrencinin ise 40 tanesinin ilk 5'teki tercihi içinde burayı yazdığı, Sınıf öğretmenliğinde okuyan 67 erkek öğrencinin 22 tanesinin ilk 5 tercihinde, 64 kız öğrencinin de 24 tanesinin ilk 5 tercih içinde bulundurduğu, okul öncesi öğretmenliğindeki 2 erkek öğrencinin hiç birisinin, 29 kız öğrencinin ise 15 tanesinin ilk 5 tercihinde burayı yazdığı, Türkçe bölümünde ise; 37 erkek öğrencinin 18 tanesinin, 54 kız öğrencinin ise 40 tanesinin ilk 5'te burayı tercih ettiği görülmüştür.

Tablo 3. Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesini İlk 5'te Tercih Edenlerin Sayısı (2006–2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

Bölümler	İlk 5'te tercih eden (kız)	İlk 5'te tercih etmeyen (kız)	İlk 5'te tercih eden (erkek)	İlk 5'te tercih etmeyen (erkek)
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	40	15	20	35
Sınıf Öğretmenliği	24	40	22	45
Okul Öncesi Öğretmenliği	15	14	0	2
Türkçe Öğretmenliği	40	14	18	19
Fakülte Toplamı	119	83	60	101

Şekil 3. Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi kaçınıcı tercihiniz Grafiği (2006–2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

Yukarıdaki istatistiklerden de anlaşılacağı gibi DPÜ Eğitim Fakültesini ilk 5'te tercih eden öğrencilerin sayısı oldukça yüksektir. Bu da Eğitim Fakültelerinin puanlarının yükselmesinin sebepleri arasındadır. Ayrıca öğretmenlik mesleğinin son yıllarda popülerliğinin de artmasının bir sonucudur. Bu oran kız öğrencilerde daha da yükselmektedir. Bunun sebebi ise toplumda bayanlar için en rahat ve popüler mesleğin (yarım gün olması, tatillerinin çok olması vs. gibi sebeplerden dolayı) öğretmenlik mesleği olarak görülmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

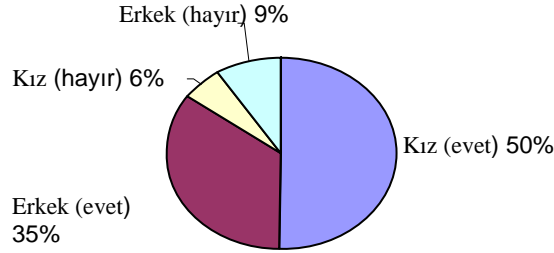
3- Bölümünüzde Okumaktan Memnun Musunuz Sorusu

İnsanların yaptıkları işi sevmesi çok önemlidir. Bu yüzden Eğitim Fakültesi öğrencilerine bölümlerinde okumaktan memnun olup olmadıkları sorulmuştur. Sosyal Bilgiler öğretmenliğindeki 55 erkek öğrencinin 40'ı; 55 kız öğrencinin de 42'si bu soruya evet demiştir. Yine Sınıf Öğretmenliğinde okuyan 67 erkek öğrencinin 60'ı; 64 kız öğrencinin 61 tanesi evet demiştir. Okul Öncesi Öğretmenliğinde 2 erkek öğrencinin 1'i 29 bayan öğrencinin ise 28 tanesi evet demiştir. Türkçe öğretmenliğinde ise 37 erkek öğrencinin 27'si, 54 kız öğrencinin 50'si evet demiştir.

**Tablo 4. Bölümünüzde Okumaktan Memnun musunuz
(2006–2007 Eğitim ve Öğretim yılı)**

Bölümler	Evet	Evet	Hayır	Hayır
	Kız	Erkek	Kız	Erkek
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	42	40	13	15
Sınıf Öğretmenliği	61	60	3	7
Okul Öncesi Öğretmenliği	28	1	1	1
Türkçe Öğretmenliği	50	27	4	10
Genel Toplam	181	128	21	33

**Şekil 4. . Bölümünüzde Okumaktan Memnun musunuz Grafiği
(2006–2007 Eğitim ve Öğretim yılı)**

Anabilim dallarına baktığımızda hemen hemen hepsinde büyük bir oranda memnuniyet var fakat memnuniyet oranı Sosyal Bilgiler öğretmenliğinde biraz düşük. Bunun sebebi araştırıldığında Sosyal Bilgiler öğretmenliği mezunlarının mezuniyetten sonra atamalarının daha az yapıldığı ve diğer branşlara göre KPSS'yi kazanıp öğretmenliğe başlamalarının daha zor olduğu görülmüştür. Tekrar kız ve erkek memnuniyet oranlarına baktığımızda ise; kızların erkeklere oranla bölümlerinde okumaktan ve bu bölümden mezun olup öğretmenlik yapmaktan daha memnun oldukları görülmektedir.

4- Öğrencilerin Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Okurken İkamet Ettikleri Yerler

Dumlupınar Üniversitesi hızla büyüyen bir üniversitedir. Aynı zamanda öğrenci sayısı da hızla artmaktadır ve bu yüzden birçok öğrenci yetersiz yurt ve yüksek kira bedellerinden dolayı barınma problemi yaşamaktadır. Barınma problemi özellikle bir öğrencinin kendini iyi yetiştirmesi ve

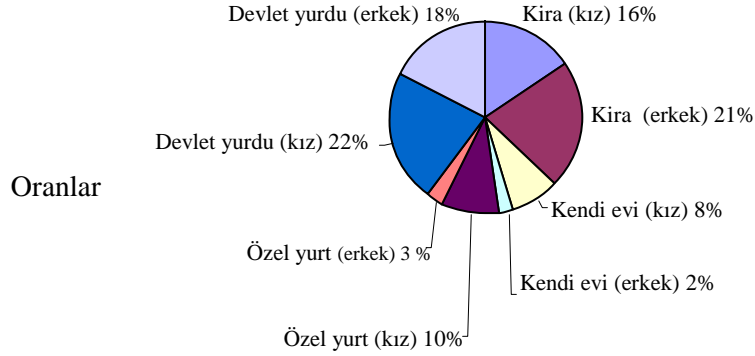
huzurlu bir ortamda bulunarak eğitim ve öğretimde başarıyı yakalaması açısından kritik bir önem taşımaktadır.

Eğitim Fakültesinde okuyan 161 erkek öğrencinin 78 tanesi kiralık evde, 9 tanesi ailesi ile kendi evinde, 10 tanesi özel yurttan geriye kalan 64 tanesi de kredi yurtlar kurumunda kalırken, 202 kız öğrencinin 35 tanesi özel yurttan, 29 tanesi ailesi ile birlikte, 57 tanesi kiralık evde, geriye kalan 81 öğrenci kredi yurtlar kurumunda ikamet ettikleri tespit edilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Okurken İkamet Ettiği Yerler. (2006–2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

	Erkek	Kız
Kiralık evde	78	57
Ailesinin yanında evde	9	29
Kredi yurtlar kurumunda	64	81
Özel yurtlarda	10	35
TOPLAM	161	202

Şekil 5. Öğrencilerin Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Okurken İkamet Ettiği Yerler Grafiği (2006–2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

incelendiğinde; kız öğrencilerin özel yurttan ve ailesi ile birlikte kalma oranları erkek öğrencilere göre daha yüksekken, kiralık evde kalma oranları erkek öğrencilerden daha düşüktür. Bunun sebebi araştırıldığında kız öğrencilerin daha güvenli yerleri tercih ettikleri ve ailelerinin de kızlarını kendi ikamet ettikleri illeri tercih ettiklerini görülmüştür. Yine bu bağlamda yatay geçişleri incelediğimizde Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesine yatay geçiş yapan kız öğrenci oranının erkek öğrenci oranından daha fazla olduğu görülmektedir. Yatay geçiş yapma sebepleri ise ailelerinin Kütahya’da veya yakın ilçelerde ikamet etmeleridir.

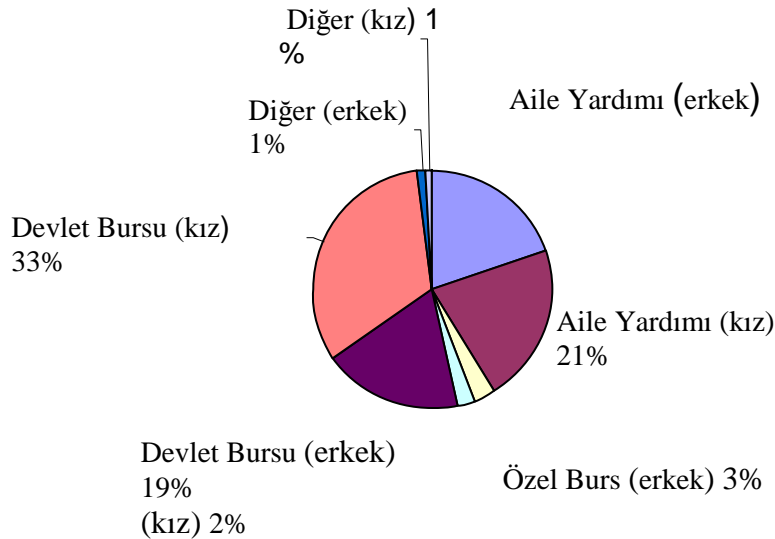
5-Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Ücretlerini Karşılama Şekilleri

Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin sosyo-ekonomik ve kültürel yapılarını ortaya çıkarmak ve hangi gelir grubunda olduklarını anlamak için öğrencilere gelirlerini hangi yolla sağladıkları sorusunda seçeneklere özel burs, devlet bursu, aile ve diğer şıkları eklenmiştir. Anabilim dallarındaki toplam 161 erkek öğrencinin 75 tanesi aile yardımı, 12 tanesi özel burs, 4 tanesi diğer, 70 tanesi de devlet bursu alırken 202 kız öğrencinin 78 tanesi aile yardımı, 8 tanesi özel burs, 3 tanesi diğer, 123 tanesi de devlet bursu ile geçimini sağlamaktadır.

Tablo 6. Üniversite Öğreniminiz Sırasında İhtiyaçlarınızı Karşılama İçin Nereden Yardım Alıyorsunuz? Sorusuna Alınan Cevaplar (2006 - 2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

	Erkek	Kız
Aile Yardımı	75	78
Özel Burs	12	8
Devlet Bursu	70	123
Diğer	4	3
Genel Toplam	161	202

Şekil 6. Üniversite Öğreniminiz Sırasında İhtiyaçlarınızı Karşılama İçin Nereden Yardım Alıyorsunuz Grafiği (2006 - 2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

Yukarıdaki oranlar incelenip erkek öğrenciler kendi içinde oranlandığında, erkek öğrencilerin bayan öğrencilerden daha fazla aile yardımı aldıkları (161 erkeğin 75'inin) ve kız öğrencilere göre daha az oranda devlet bursundan yararlandıkları görülmektedir. Toplamda ise 363 öğrencinin 210 tanesinin (% 57) aile yardımı dışında geçimini bursla devam ettirdiği görülmektedir. Bu sorunun devamında sorduğumuz bir soru ile elde ettiğimiz sonuca göre; öğrencilerin yarıdan fazlası aylık 250 ile 300 YTL arasında harcama yapmaktadır. Burs alanlar ve aylık harcama yapanlar gösteriyor ki öğrencilerin büyük çoğunluğu orta ve alt gelir grubundan gelmektedir.

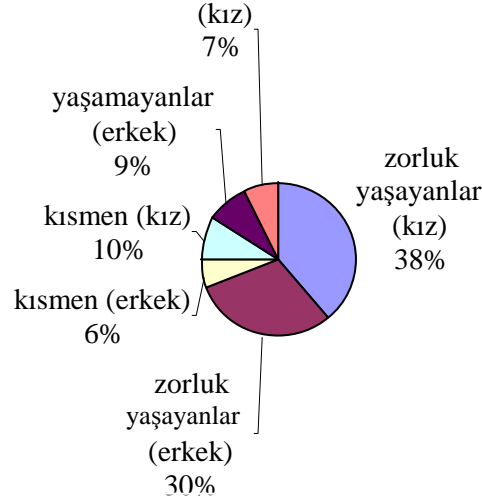
6- Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kampüse Ulaşım Durumu

Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Merkez kampüs içerisinde bulunmaktadır. Merkez kampüs ise şehir merkezine 10 km, Kredi Yurtlar Kurumuna ise 18 km mesafe uzaklıktadır. Bu sebepten öğrencilerin ulaşım problemi yaşayıp yaşamadıkları, derslere ve sınavlara vaktinde yetişip yetişememe de sıkıntıları olup olmadığını öğrenmek için bu konu öğrencilere anket sorusu olarak sorulmuştur. Toplamda 161 erkek öğrencinin 110 tanesi evet yaşıyoruz, 20 tanesi zaman zaman yaşıyoruz, 31 tanesi de yaşamıyoruz cevabını verirken 202 kız öğrencinin 140 tanesi evet yaşıyoruz, 35 tanesi kısmen, 27 tanesi de hayır yaşamıyoruz cevabını vermiştir. Toplamda ise 363 öğrencinin 250 tanesi evet yaşıyoruz, 55 tanesi bazen yaşıyoruz, 58 tanesi de hayır yaşamıyoruz demiştir.

Tablo 7. Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kampüse Ulaşım Durumu (2006 - 2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

	Erkek	Kız
Ulaşımında Zorluk Yaşayanlar	110	140
Ulaşımında Kısmen Zorluk Yaşayanlar	20	35
Ulaşımında Zorluk Yaşamayanlar	31	27
Genel Toplam	161	202

Şekil 7. Dumlupınar Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kampüse Ulaşım Durumu Grafiği (2006 - 2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

Oranlara bakıldığında yaşamıyoruz diyenlerin oranının sadece % 16 olduğunu görüyoruz. Bunun sebepleri öğrencilere sorulduğunda; Kredi Yurtlar Kurumunun şehrin bir ucunda, merkez kampüsün de şehrin diğer ucunda olması, büyük otobüslerin olmayıp, küçük otobüslerle ulaşımın sağlanması; direkt otobüs olmayıp, dolmuşların bütün şehri dolaşarak Merkez kampüse ulaşması gösterilmektedir. Kredi Yurtlar Kurumundan kalkan ve en kısa yoldan dolaşarak gelen otobüs 45 dakikadan önce Merkez kampüsa ulaşamamaktadır. Kışın problem daha da artmaktadır. Bu sorunun üniversite yönetimi ve Belediye ile ortaklaşa olarak acil olarak çözülmesi gerekmektedir. Örneğin diğer illerde olduğu gibi tramvay konularak bu problem rahatça çözülebilir. Yap, işlet, devret modeliyle kısa zamanda kendini amorte edecektir. (Sadece Merkez kampüse günlük gelen öğrenci sayısı ortalama 15 bin civarındadır.)

7-Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Doğdukları Yer ile Okudukları Yer Arasındaki İlişki

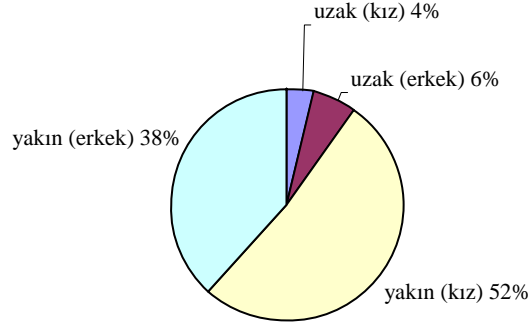
Kütahya ili, İç Anadolu Bölgesi ile Ege Bölgesi arasında bir eşik durumundaki İç Batı Anadolu bölümünün kuzeydoğu kesiminde yer alır. İl aynı zamanda Ege, Marmara ve İç Anadolu bölgeleri arasında bir geçiş sahasıdır. Öğrencilerin doğdukları yer ile okudukları yer arasındaki bağlantı hangi bölgede doğdukları sorularak tespit edilmeye çalışılmıştır. Fakültenin 161 erkek öğrencisinin 139 tanesinin bu üç bölgeden, 202 kız öğrencinin de 188'inin bu üç bölgenin içinden olduğu görülmüştür.

Özellikle İstanbul, İzmir, Eskişehir, Ankara, Manisa, Balıkesir, Denizli illeri öğrencilerinin yoğun olarak burayı tercih ettiği görülmüştür. Sebepleri sorulduğunda, ulaşım olarak Kütahya'nın ailelerinin yaşadığı yere yakın olması gösterilmiştir. Yukarıda saydığımız şehirlere bağlantı hem demiryolu hem de karayoluyla çok kolay olarak yapılmaktadır. Özellikle demiryolu hem güvenli hem de ucuz olduğundan öğrenciler tarafından tercih edilmektedir. Hatta bazı öğrenciler “kampüse ulaşmak ailelerinin olduğu şehre ulaşmaktan daha zor” diyerek bu konuyu esprili olarak yorumlamışlardır.

Tablo 8. Okuduğunuz Üniversitenin Bulunduğu İl, Doğduğunuz İle Yakın mı Uzak mı Sorusuna Verilen Cevaplar (2006 - 2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

	Erkek	Kız
Uzak Olanlar	22	14
Yakın Olanlar	139	188
Genel Toplam	161	202

Şekil 8. Okuduğunuz Üniversitenin Bulunduğu Bölge doğduğunuz Bölgeye Yakın mı Uzak mı Sorusuna Verilen Cevaplar Grafiği (2006 - 2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

Öğrencilerimize ailelerinin yanına ne kadar sıklıkla gidiyorsunuz diye sordüğümüz bir anket sorusunda:

- Haftada bir,
- 15 günde bir,

- c) Ayda bir,
d) Daha uzun sürede.

Ayda 1'den daha uzun sürede diye cevap veren 161 erkek öğrencinin sadece 52'si, 202 kız öğrencinin ise sadece 39'u dur. Bu oran erkeklerde kızlardan biraz daha uzundur. Bu da kız öğrencilerin ailelerine daha bağlı olmasından kaynaklanmaktadır. Her iki grubunda bu kadar sık ailesinin yanına gidip gelmesinin sebebi ise okudukları şehrin ailelerinin yaşadıkları şehre yakın ve ulaşım imkânlarının ucuz ve rahat olmasından kaynaklanmaktadır.

8-Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Okudukları İlin Halkının Kültür Yapısı İle Uyum

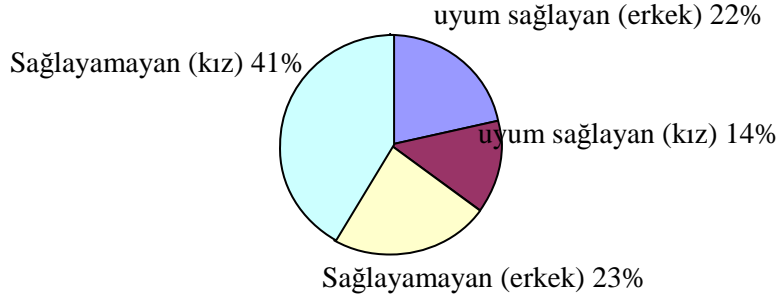
Öğrenciler üniversiteyi kazanıp, o üniversitenin bulunduğu ile yerleştiklerinde, doğal olarak kendi kültür ve geleneklerinden farklı bir yapıyla karşılaşmaktadırlar. Bu durum hem halk tarafından hem de öğrenciler tarafından oldukça zor bir süreç olmaktadır. O ilin halkı ile öğrenciler birbirlerine farklı açılardan bakmakta ve birbirlerini yadırgayabilmektedirler. Hatta bu olay bazen öğrencilerin kendi aralarında bile görülebilmektedir. Öğrenciler farklı kültürlerden gelerek aynı evi, aynı yurdun aynı odasını, aynı otobüsü ve lokantayı paylaşabilmektedirler. Öğrencinin bütün bunlara uyum sağlaması, öğrencinin eğitim ve öğrenimini başarıyla sürdürmesinde ve ruh sağlığında oldukça önemli bir yere sahiptir.

Öğrenci halkın kültürel yapısından etkilenirken, diğer taraftan da halkın kültürel yapısını da etkilemekte ve kültür zenginliği açısından katkı sağlayıp, katkı alabilmektedir. Bu yüzden öğrencilere okudukları ilin halkının ve sınıf arkadaşlarının kültürel yapısı ile uyum sağlayıp sağlayamadıkları sorulduğunda 161 erkek öğrencinin 78 tanesi bu soruya evet derken, 83 tanesi hayır demiştir. Yine 202 kız öğrencinin 152 tanesi bu soruya hayır derken 49 tanesi evet demiştir.

Tablo 9.Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Okudukları İlin Halkına ve Sınıf arkadaşlarına Uyum Sağlayıp Sağlayamadıkları Sorusuna Verilen Cevaplar (2006 - 2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

	Erkek	Kız
Uyum Sağlayanlar	78	49
Uyum Sağlayamayanlar	83	152
Genel Toplam	161	202

Şekil 9. Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Okudukları İlin Halkına ve Sınıf Arkadaşlarına Uyum Sağlayıp Sağlayamadıkları Sorusuna Verilen Cevaplar Grafiği (2006 - 2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

Oranlara baktığımızda erkek öğrencilerin kızlara oranla daha fazla uyum sağladıkları görülmektedir. Fakat her ikisinde de oran % 50'yi geçmemiştir. Yani her iki öğrenci grubunun yarısından fazlası uyum sağlayamamıştır. Diğer bir soru olan okuduğunuz ilin halkına kültürel olarak katkıda bulunuyor musunuz? sorusuna da her iki grubun büyük çoğunluğu hayır cevabını vererek katkı sağlamadıklarını belirtmişlerdir. Ama açık olan bir şey vardır ki o da öğrencilerin halka maddi olarak büyük katkı sağlamalarıdır.

(Bir öğrencinin ortalama aylık 250-300 YTL harcama yaptığı düşünüldüğünde Dumlupınar Üniversitesindeki 33 bin öğrencinin Kütahya'ya oldukça yüksek bir rakamda katkı sağladığı görülmektedir.)

9- Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Gelecekteki Meslek Seçimi

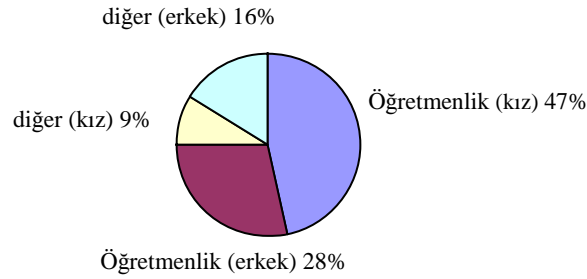
Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi anabilim dallarında okuyan öğrencilere bu soruyu sordumuzda, Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde okuyan 55 erkek öğrencinin 34 tanesi Öğretmenlik yapmayı düşünürken, 21 tanesi diğer bir mesleği yapacağını belirtmiştir. 55 kız öğrencinin 42 tanesi öğretmenlik yapmayı düşünürken, 13 tanesi diğer bir mesleği yapacağını söylemiştir. Sınıf Öğretmenliği anabilim dalında ise, 67 erkek öğrencinin 45 tanesi evet derken, 22 tanesi başka bir mesleği yapacağını söylemiştir. 64 kız öğrencinin 53 tanesi öğretmenlik yapacağını, 11 tanesi ise başka bir mesleği tercih edeceğini belirtmiştir. Okul öncesi eğitiminde ise 27 kız öğrencinin 22 tanesi öğretmenlik mesleğini, 7 tanesi de başka bir mesleği yapacağını, 2 erkek öğrenci ise öğretmenlik mesleğini yapmak istediklerini belirtmişlerdir

Türkçe bölümünde ise 37 erkek öğrenciden 22 tanesi öğretmenlik mesleğini yapacağını, 15 tanesinin diğer bir mesleği seçeceğini, 54 kız öğrenciden 51 tanesinin öğretmenlik mesleğini seçeceğini sadece 3 tanesinin öğretmenlik mesleği dışında bir mesleği seçeceği belirtilmiştir.

Tablo 10. Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Gelecekteki Meslek Seçimi Sorusuna Öğrencilerin Verdikleri Cevaplar (2006 - 2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

Bölümler	Öğretmenlik mesleği		Diğer meslek	
	Erkek	Kız	Erkek	Kız
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	34	42	21	13
Sınıf Öğretmenliği	45	53	22	11
Okul Öncesi Öğretmenliği	2	22	0	7
Türkçe Öğretmenliği	22	51	15	3
Toplam	103	168	58	34

Şekil 10. Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Gelecekteki Meslek Seçimi Sorusuna Öğrencilerin Verdikleri Cevaplar Grafiği (2006 - 2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

Anabilim dalları arasında öğretmenlik mesleğini yapacakların oranlarına göz attığımızda Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencilerinin öğretmenlik mesleğini tercih etme oranları diğer branşlara nispeten daha azdır. Bunun sebebi ise; bu branşta daha az alım yapılması ve KPSS puanlarının daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

Anabilim dallarının hepsinde ise kız öğrencilerin erkek öğrencilere nispetle daha yüksek oranda öğretmenlik mesleğini tercih ettikleri

görülmektedir. Sanırız bunun sebebi olarak da öğretmenlik mesleğinin bayanlar için diğer mesleklere oranla oldukça daha avantajlı olmasından kaynaklanmaktadır. (Tatil ve çalışma şartları açısından) erkek öğrenciler açısından bayanlara göre daha az tercih edilmesinde ise (yapılan söyleşiler sonunda) ücretlerin oldukça düşük olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

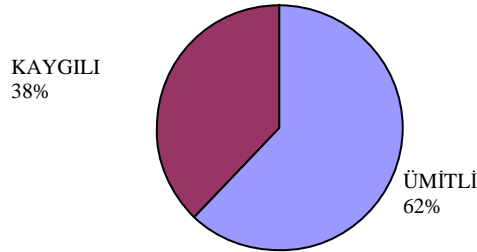
10- Dumlupınar Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Geleceğe Bakış Açıları

Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencileri anabilim dallarında okuyan öğrencilere meslekleri ile ilgili olarak gelecekte kaygılı olup olmadıkları sorulmuştur. Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde okuyan 110 öğrenciden 92 tanesi bu soruya kaygılıız cevabını vermiştir. 131 Sınıf Öğretmenliği öğrencisinin 38 tanesi kaygılı olduğunu, 93 tanesi ise kaygılı olmadığını belirtmiştir. 31 Okul Öncesi Öğretmenliği öğrencisinin 27 tanesi kaygılı olmadıklarını, 4 tanesi ise kaygılı olduklarını söylerken, 91 Türkçe Öğretmenliği öğrencisinden 82 tanesi kaygılı olmadıklarını, 9 tanesi ise kaygılı olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 11. Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Geleceğinden Kaygılı Mısınız, Yoksa Ümitli Misiniz Sorusuna Verdiği Cevaplar (2006 - 2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

Bölümler	Kaygılı	Ümitli
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	92	18
Sınıf Öğretmenliği	38	93
Okul Öncesi Öğretmenliği	4	27
Türkçe Öğretmenliği	9	82
Genel Toplam	103	168

Şekil 11. Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Geleceğinden Kaygılı Mısınız Yoksa Ümitli Misiniz? Sorusuna Verdiği Cevaplar Grafiği (2006 - 2007 Eğitim ve Öğretim yılı)

Burada oranlara baktığımızda Sosyal Bilgiler Öğretmenliğindeki öğrencilerin geleceğe ilişkin kaygılarının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Bu durumun sebeplerinden biri olarak Milli Eğitim Bakanlığının bu branşa ayırdığı öğretmen kontenjanının diğer branşlara göre daha az olması, ve son yıllarda üniversitelerdeki Sosyal Bilgiler kontenjanlarının yükseltilerek, oldukça fazla sayıda Sosyal Bilgiler Öğretmeni mezun etmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Türkçe, Okul Öncesi Öğretmenliği ve Sınıf Öğretmenliği branşlarında ise daha fazla atama yapılmaktadır. Bu branşlardaki öğrencilere neden kaygılı oldukları sorulduğunda ise öğrencilerin, her sene KPSS sınavına giren öğrenci sayısının arttığı, atama puanlarının 50-60'lardan 80'lere çıktığı ve daha da çıkacağından endişe ettikleri, eğer atanamazlarsa yapabilecekleri ve çalışabilecekleri başka iş bulmalarının oldukça zor olacağı cevabı alınmıştır. İyi bir planlama yapılmadığından, geçmiş yıllarda Türkiye'de öğretmen açığı bulunuyordu ve ziraatçılar, ormancılar, mühendisler, öğretmen olarak atandılar. Bu açığı hızla kapatmak için de 1998'de Eğitim Fakülteleri yeniden yapılandırıldı. Kontenjanlar hızla arttırıldı. Bir taraftan da Fen- Edebiyat Fakültesi arttırıldı. Tezsiz Yüksek Lisans uygulaması devreye sokuldu. Ancak, bu sefer de Türkiye'nin öğretmen ihtiyacının çok üstünde öğretmen yetiştirildi. Eskiden üniversiteye girebilmek için yoğun uğraşlar sarf eden öğrenciler bu kez de KPSS sınavı ile Milli Eğitim Bakanlığında öğretmen olabilmek için çok çalışmak zorunda bırakılmışlardır. Örneğin Türkiye'de 101 tane Fen-Edebiyat Fakültesi ve 67 tane Eğitim Fakültesi bulunmaktadır. Her üniversite kurulurken Fen-Edebiyat Fakültesi kurulması zorunludur. Türkiye'deki öğretmen alımlarına baktığımızda Tarih, Coğrafya, Felsefe ve Türk dili branşlarında sadece 50 – 150 arası öğretmen alımı yapılmakta, Fen branşlarında ise her yıl ortalama olarak (Fizik, Kimya, Biyoloji) 5–10 tane öğretmen alımı yapılmaktadır. Sadece Dumlupınar Üniversitesinden mezun olan öğrenci sayısı bu ihtiyacı karşılamak için yeterlidir. Bu öğrenciler bir de üniversiteyi bitirdikten sonra Tezsiz Yüksek Lisans programlarına girebilmek için beklemektedirler. Örneğin Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi 60 Türk Dili ve Edebiyatı kontenjanı için 2006 – 2007 Eğitim Öğretim yılında 600'den fazla müracaat almıştır.

Yukarıda sıralanan olaylar öğrencilerin kaygı oranlarının yüksek oluşunu açıklamaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesini tercih eden öğrencilerin büyük çoğunluğu bu fakülteyi isteyerek tercih etmiştir. Öğretmenlik mesleğinin popülaritesi son yıllarda oldukça artmıştır fakat bütün bir ulusu öğretmenlerin yetiştirdiği düşünüldüğünde bunun yeterli olmadığı görülmektedir. Öğretmenlik mesleği her zaman öğrencilerin ilk tercihlerinde yer almalıdır. Maddi ve manevi olarak da saygınlığının hızla artırılması gerekmektedir.

Öğrencilere tercih yaptırılırken o mesleği sevip sevmediklerine dikkat etmek gerekmektedir.

Öğrencilerin barınma ve ulaşım problemlerinin, o öğrencinin eğitim ve öğretimde başarıyı yakalayabilmesi için hızla çözülmesi gerekmektedir.

Maddi durumu iyi olmayan öğrencilerin devlet ve özel kuruluşlar tarafından desteklenmesi gereklidir.

Öğrencilerin sınıf arkadaşları ve o ilin halkının arasında kültür yapısı ve gelenekler açısından oldukça büyük farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu yüzden öğrencilerin kendi aralarında ve halk ile kaynaşmalarını sağlayacak programlar düzenleyerek, birbirlerini yadırgamamaları sağlanmalıdır.

En son ve en önemli olarak da Türkiye'deki özellikle öğretmen yetiştiren programlarda (Eğitim ve Fen Edebiyat Fakülteleri) yüksek kontenjan probleminin Türkiye'nin nüfus artış hızının çok hızlı düştüğü de göz önüne alınarak çözülmeli ve insanlar eğitim aldıkları alanlarda istihdam edilmelidirler. Türk gençliğinin enerjisi boş yere tüketilmemelidir.

Alan dışı istihdam bir ülkenin geleceğindeki en büyük tehlikelerden biridir ve o ülkenin kalkınması ve gelişmesinin ayağındaki prangasıdır.

KAYNAKÇA

Ball, J. M., Steinbrink, J. E., & Stoltman, J. P. (1971). *The social sciences and geographic education: A reader*. Toronto: John Wiley & Sons, Inc.

Bailey, P.; Fox, P. (1996). *Geography Teachers' Handbook*. Hong Kong: Geographical Association.

Doğanay, H. (1993). *Coğrafya'da Metodoloji*. İstanbul: Meb.

Doğanay, H. (1997). *Coğrafya'ya giriş 1*. İstanbul: Öz Eğitim basım Yayın Dağıtım Ltd. Şti.

MEB Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Genel Müdürlüğü. (2006). *Ülkelerin Öğretmen Yetiştirme Sistemleri*. Ankara: Meb.

Özey, R. (1998). *Coğrafya Eğitimi ve Öğretimi*. İstanbul: Öz Eğitim.

Özdemir, S., & Yalın, H. İ. (1999). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Özden, Y. (2002). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: PegemA Yayıncılık.

Sağlam, M. (1999). *Avrupa Ülkelerinin Eğitim Sistemleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

Sönmez, V. (2004). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.

www.yok.gov.tr/eğitim/öğretmen/eğitim_fak_bulunan_üni.htm.

www.yok.gov.tr/üniversiteler/üni_web.htm.